

Handling 2026 nr 80

Revisionsberättelse avseende Göteborgs Stads verksamheter under 2025

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Revisorsgruppen har till Göteborgs kommunfullmäktige överlämnat revisionsberättelse med redogörelse för resultatet av revisorernas granskning av den verksamhet som bedrivits i Göteborgs kommuns styrelse och nämnder under 2025. Därutöver har överlämnats revisionsberättelser för Göteborgs Stads nämnder 2025 samt granskningsrapporter för Göteborgs Stads bolag 2025.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionsd i kommunal verksamhet samt reglemente för Göteborgs Stads revisorer.

Vid revisionens granskning har kritik framförts mot två nämnder.

Anmärkning har riktats mot nämnden för funktionsstöd. Anledningen är de allvarliga missförhållanden som framkommit vid nämndens boende med särskild service. Nämnden har på ett väsentligt sätt brustit i sitt ansvar genom att den inte haft tillräcklig intern styrning och kontroll för att fånga upp allvarliga kvalitetsbrister i verksamheten. Nämnden har därmed åsidosatt vad som åligger den enligt lag och har även brustit i efterlevnad av reglementet.

Nämnden har beretts tillfälle att yttra sig och har inkommit med ett yttrande.

Anmärkning har riktats mot stadsfastighetsnämnden. Anledningen är allvarliga brister i nämndens beslutsfattande. Nämnden har under året fattat beslut som överskred dess befogenheter enligt reglementet, trots att förvaltningen tydligt informerat att ärendet låg utanför nämndens grunduppdrag.

De ledamöter i nämnden som reserverade sig mot beslutet och ersättare som inte tjänstgjorde vid beslutet undantas från kritiken. Nämnden har beretts tillfälle att yttra sig och har inkommit med ett yttrande.

Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Revisorerna avstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden för funktionsstöd för allvarliga brister i nämndens boende med särskild service. Revisorerna bedömer att nämndens bristande styrning, uppföljning och kontroll har skadat såväl tredje part, det vill säga de boende som verksamheten riktar sig till, som förtroendet i staden.

Revisorerna tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i styrelsen och övriga nämnder ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Revisionsberättelsen överlämnas till kommunfullmäktiges sammanträde den 23 april 2026 för beslut om ansvarsfrihet för kommunens styrelse och nämnder.

Revisorerna tillstyrker att Göteborgs Stads årsredovisning för 2025 godkänns.

Kommunfullmäktiges presidium har vid beredningen av revisionsberättelsen inte funnit anledning att föreslå kommunfullmäktige något ytterligare utöver vad revisionen framfört avseende de nämnder mot vilka revisionen riktat anmärkning.

- - - -

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att fullmäktige beslutar:

1. Kommunfullmäktige riktar anmärkning mot stadsfastighetsnämnden i enlighet med revisorernas motivering. De ledamöter i nämnden som reserverat sig mot beslutet och de ersättare som inte tjänstgjorde vid beslutet undantas från kritiken.
2. Kommunfullmäktige riktar anmärkning mot nämnden för funktionsstöd i enlighet med revisorernas motivering.
3. Ledamöterna i Göteborgs kommuns styrelse och övriga nämnder beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025 med undantag av nämnden för funktionsstöd.

Göteborg den 13 april 2026

Aslan Akbas

Håkan Eriksson

Margareta Broang

Lisbeth Sundén Andersson

Stadsrevisionens samtliga revisionsredogörelser, revisionsberättelser, granskningsredogörelsen och granskningsrapporter för 2024 finns tillgängliga på stadsledningskontoret, Gustaf Adolfs Torg 4 A, samt på www.goteborg.se under rubriken "Rapporter och redogörelser"

Revisionsberättelse 2025 för Göteborgs Stads styrelse, nämnder och sammanställda räkenskaper

Göteborgs Stad, org.nr 212000-1355

Vi, revisorer utsedda av kommunfullmäktige i Göteborgs Stad, har granskat den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads kommunstyrelse och nämnder. Genom utsedda lekmanarevisorer har även den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads bolag granskats. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaper och redovisning är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vårt ansvar är att uttala oss om räkenskaper, verksamhet och intern kontroll på grundval av vår revision. Vi ska också bedöma om årsbokslutet är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet och Göteborgs Stads revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Resultatet av kommunstyrelse- och nämndgranskningen redovisas i revisionsredogörelser som överlämnats till styrelse och nämnder. Resultatet av bolagsgranskningen redovisas på motsvarande sätt i granskningsrapporter och granskningsredogörelser som överlämnats till respektive bolag och årsstämma. Granskningen av Göteborgs Stads räkenskaper och bokslut, inklusive de sammanställda räkenskaperna, framgår av bifogade revisionsrapporter som har utarbetats av sakkunniga biträden:

- granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat
- granskning av årsredovisningen, med signerat yttrande.

Årets granskning sammanfattas i en årsredogörelse som överlämnas till kommunfullmäktige.

Vi noterar att ledamöter i vissa fall har valt att inte delta i styrelsens och nämndernas beslut. Vi vill betona att avstå från beslut inte frångår ledamotens ansvaret för verksamheten. Ledamöter bör därför vara restriktiva med att avstå från att delta i beslut.

Kritik i form av en anmärkning lämnas till nämnden för funktionsstöd. Anledningen är de allvarliga missförhållanden som framkommit vid nämndens boende med särskild service. Nämnden har på ett väsentligt sätt har brustit i sitt ansvar genom att den inte haft tillräcklig intern styrning och kontroll för att fånga upp allvarliga kvalitetsbrister i verksamheten. Nämnden har därmed åsidosatt vad som åligger den enligt lag och har även brustit i efterlevnad av reglementet.

Kritik i form av en anmärkning lämnas till stadsfastighetsnämnden. Anledningen är allvarliga brister i nämndens beslutsfattande. Nämnden har under året fattat beslut som överskred dess befogenheter enligt reglementet, trots att förvaltningen tydligt informerat att ärendet låg utanför nämndens grunduppdrag. De ledamöter i nämnden som reserverade sig mot beslutet och ersättare som inte tjänstgjorde vid beslutet undantas från kritiken.

Vi bedömer i övrigt att styrelse och nämnder i Göteborgs Stad i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, samt att den interna kontrollen i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen inte är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning. Bedömningen bygger på hur måluppfyllelsen av verksamhetsmålen värderas. I årsredovisningen redovisar kommunstyrelsen att fyra av sju verksamhetsmål bedöms som *ej sannolika att nås*. Övriga tre mål bedöms som *möjliga att nå*. Den låga måluppfyllelsen kan enligt vår bedömning inte ses som förenlig med en god ekonomisk hushållning. Däremot bedömer vi att god ekonomisk hushållning föreligger ur ett finansiellt perspektiv.

Revisorerna ska till kommunfullmäktige redovisa sin ansvarsprövning av styrelse och nämnder. Lekmannarevisorernas uppdrag i bolagen omfattar inte något ställningstagande i ansvarsfrågan.

Vi avstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden för funktionsstöd för allvarliga brister i nämndens boende med särskild service. Revisorerna bedömer att nämndens bristande styrning, uppföljning och kontroll har skadat såväl tredje part, det vill säga de boende som verksamheten riktar sig till, som förtroendet för staden.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i styrelsen och övriga nämnder ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Vi tillstyrker att Göteborgs Stads årsredovisning för 2025 godkänns.

Göteborg den 13 april 2026

Jonas Ransgård	Torbjörn Rigemar	
Bengt Bivall	Sven Andersson	Birgitta Adler
Jens-Henrik Madsen	Susanne Zetterberg Jensen	Jan Fridén
Gun Cederborg	Bernt Helin Aili	Ann-Christine Alexandersson
Anna Sibinska	Alf Landervik	Jonas Bergsten Pajja
Elisabeth Viking	Bengt Eriksson	Hans-Göran Gustafsson
Eva Nihlblad	Ann-Britt Svensson	Amandus Carlenfors
Erik Fristedt	Christina Rogestam	

§ 64 Ärendenummer FFS-2026-00773

Stadsrevisionens granskning av nämnden för funktionsstöd 2025

Beslut

1. Nämnden för funktionsstöd översänder tjänsteutlåtande med bilagor gällande anmärkning från stadsrevisionen som yttrande till kommunfullmäktige.
2. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande daterat den 2 april 2026

1. Revisionsredogörelse – granskning av nämnden för funktionsstöd, daterad 2026-03-27
2. Yttrande från (M), (L), (D) och (KD) angående revisionens kritik, protokollsbilaga 1
3. Yttrande angående revisionens kritik, protokollsbilaga 2
4. Yttrande från (C) angående yttrande till kommunfullmäktige angående revisionens kritik, protokollsbilaga 3
5. Yttrande (SD) angående revisionens kritik, protokollsbilaga 4

Propositionsordning

Huvudförslag (S), (V) och (MP).

Yttrandet från (SD) ställs mot yttrande från (C).

Yttrande från (C) ställs mot yttrande från (M), (L), (D) och (KD).

Yttrande (S), (V), (MP) ställs mot yttrande från (C).

Omröstning

Omröstning gällande yttrande från (SD) mot yttrande från (C)

Åsa Hartzell (M): Avstår

Emma Öman (V): Ja

Pierre Alpstranden (M): Avstår

Pia Rönnesjö (S): Ja

Anna Siitam Wadman (MP): Ja

Mariette Höij (D): Avstår

Sanda Anton Henriksson (SD): Nej

Ulla Ekman (V): Ja

Mattias Gerdås (L): Avstår

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2026-04-08

Maria Nilsson (C): Ja

Håkan Hallengren (S): Ja

Med 6 ja-röster mot 1 nej-röst vinner yttrande från (C). 4 stycken avstod från att rösta.

Omröstning gällande yttrande (C) mot yttrande från (M), (L), (D) och (KD)

Åsa Hartzell (M): Nej

Emma Öman (V): Ja

Pierre Alpstranden (M): Nej

Pia Rönnesjö (S): Ja

Anna Siitam Wadman (MP): Ja

Mariette Höij (D): Nej

Sanda Anton Henriksson (SD): Avstår

Ulla Ekman (V): Ja

Mattias Gerdås (L): Nej

Maria Nilsson (C): Ja

Håkan Hallengren (S): Ja

Med 6 ja-röster mot 4 nej-röster vinner yttrande från (C). 1 avstod från att rösta.

Omröstning gällande (S), (V), (MP) mot yttrande från (C).

Åsa Hartzell (M): Avstår

Emma Öman (V): Ja

Pierre Alpstranden (M): Avstår

Pia Rönnesjö (S): Ja

Anna Siitam Wadman (MP): Ja

Mariette Höij (D): Avstår

Sanda Anton Henriksson (SD): Avstår

Ulla Ekman (V): Ja

Mattias Gerdås (L): Avstår

Maria Nilsson (C): Nej

Håkan Hallengren (S): Ja

Med 5 ja-röster mot 1 nej-röst vinner yttrande från (S), (V) och (MP). 5 stycken avstår från att rösta.

Reservation/er

Sanda Anton Henriksson (SD) reserverar sig från beslutet till fördel för SD yttrande.

Åsa Hartzell (M), Pierre Alpstranden (M), Mattias Gerdås (L), Mariette Höij (D) reserverar sig från beslutet till fördel för M, L, D och KD yttrande

Maria Nilsson (C) reserverar sig från beslutet till fördel för (C) yttrande.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Centerpartiet

Nämnden för funktionsstöds yttrande till Kommunfullmäktige med anledning av Stadsrevisionens kritik

Revisionen bedömer att verksamheten inte har varit ändamålsenlig samt att den interna styrningen och kontrollen varit otillräcklig. Nämnden konstaterar att de brister som framkommit är allvarliga. Det gäller särskilt brister i den samlade analysen av avvikelser och missförhållanden, att mönster inte har identifierats samt att uppföljningen av vidtagna åtgärder inte varit tillräcklig. Nämnden delar bedömningen att detta har påverkat möjligheten att i tid upptäcka och åtgärda brister i verksamheten.

Den relevanta perioden avser tiden från det att en anmälan enligt lex Sarah gjordes och hanterades inom förvaltningen till dess att uppgifterna blev föremål för medial uppmärksamhet genom Kalibers sändning i juni 2025. Nämnden informerades under denna period i enlighet med det arbetssätt som tillämpas för lex Sarah-ärenden, dels i samband med att anmälan gjordes, dels efter att Inspektionen för vård och omsorg avslutat ärendet.

Nämnden noterar att Inspektionen för vård och omsorg bedömde att den framtagna handlingsplanen var tillräcklig och avslutade ärendet. Mot denna bakgrund uppfattade nämnden att relevanta åtgärder hade identifierats och initierats. Nämnden konstaterar samtidigt att den i högre grad hade behövt efterfråga fördjupad uppföljning av hur åtgärderna genomfördes och vilka effekter de fick i verksamheten.

Nämnden är medveten om att det var en begränsad tidsperiod mellan Inspektionen för vård och omsorgs beslut och den mediala uppmärksamheten i juni 2025, samt att förändringar i verksamheter av detta slag tar tid att genomföra och få genomslag. Samtidigt bedömer nämnden att detta inte utesluter att en mer aktiv uppföljning hade varit möjlig. Revisionen lyfter att nämnden inte har reagerat på omfattningen av avvikelser. Nämnden delar bedömningen att ytterligare analyser och frågor hade behövt efterfrågas, särskilt avseende samlade mönster och återkommande brister.

Nämnden konstaterar att det i detta fall har funnits brister i såväl uppföljning som i informationsöverföring och återrapportering. Sammantaget har detta inneburit att nämnden inte haft ett tillräckligt underlag för att fullt ut bedöma omfattningen av bristerna och behovet av ytterligare åtgärder. Nämnden bedömer att den, utifrån tillgänglig information, hade behövt ställa fler frågor och efterfråga fördjupade analyser.

Nämnden bedömer samtidigt att det har funnits brister i förvaltningens interna informationsflöde och i återrapporteringen till nämnden, vilket har påverkat nämndens möjligheter att få en samlad bild av situationen.

Efter att bristerna blivit kända i sin fulla omfattning har nämnden fattat ett antal beslut för att stärka styrning, uppföljning och kontroll, i enlighet med vad som redovisas i revisionens underlag. Nämnden bedömer att dessa åtgärder är nödvändiga, men konstaterar att ett

långsiktigt arbete krävs för att säkerställa en fungerande styrning och ett systematiskt kvalitetsarbete.

Nämnden bedömer att det finns behov av att ytterligare stärka uppföljningen, särskilt vad gäller analys av avvikelser, identifiering av mönster samt uppföljning av effekter av vidtagna åtgärder. Nämnden ser även behov av att stärka fokus på grunduppdraget enligt lagstiftning och reglemente.

Nämnden ser allvarligt på de konsekvenser som de identifierade bristerna har fått för de enskilda som verksamheten är till för och kommer att fortsätta arbetet med att stärka styrning, uppföljning och kvalitet i verksamheten.

Yttrande
2026-04-10

Kristdemokraterna, Moderaterna, Demokraterna,
Liberalerna

Yttrande angående stadsrevisionens kritik

Yttrandet

Stadsrevisionens granskning är allvarlig. Att verksamheten inte har varit ändamålsenlig och att den interna styrningen och kontrollen varit otillräcklig är ett underkännande som måste tas på största allvar. De brister som lyfts – i analys av avvikelser, i identifiering av mönster och i uppföljning av vidtagna åtgärder – har direkt påverkat möjligheten att upptäcka och åtgärda missförhållanden i tid. Det handlar inte om enstaka brister, utan om ett systemfel i hur verksamheten följs upp, analyserats och styrts.

Vi delar revisionens bedömning och konstaterar att nämnden sammantaget inte har haft ett tillräckligt underlag för att fullt ut förstå omfattningen av problemen. Det är uppenbart att både uppföljning och informationsöverföring har brustit.

Den period som revisionens kritik avser är tiden från det att en anmälan enligt lex Sarah gjordes till dess att uppgifterna blev föremål för medial uppmärksamhet i juni 2025. Nämnden informerades under denna period i enlighet med gällande arbetssätt. Samtidigt konstaterar vi att den information som lämnades till nämnden i flera avseenden varit bristfällig. Det har inneburit att nämnden inte haft ett rättvisande beslutsunderlag. Detta är mycket allvarligt, eftersom nämndens möjlighet att utöva styrning och kontroll förutsätter att den information som lämnas är tillräcklig och korrekt. När så inte sker riskerar allvarliga brister att inte uppmärksammas i tid.

Den 23 maj 2025 informerades nämnden om att Inspektionen för vård och omsorg avslutat ärendet den 25 april. Mot denna bakgrund fanns en uppfattning om att situationen var under kontroll, samtidigt som nämnden vid samma tillfälle fick information om att media kontaktat förvaltningen.

Först efter den mediala granskningen i början av juni sammankallades ett extra nämndsammanträde den 11 juni där beslut fattades om extern granskning och ytterligare åtgärder.

Vidare konstaterar vi att nämnden inte gavs möjlighet att fullt ut ställa ansvariga tjänstepersoner till svars. Beslutet att entlediga förvaltningsdirektören fattades i ett skede då det fortfarande fanns behov av att klargöra händelseförlopp, ansvar och informationshantering. Detta har begränsat nämndens möjligheter att få en fullständig bild av vad som inträffat och att utkräva ansvar.

Vi konstaterar att det under en längre tid har funnits indikationer på strukturella problem i verksamheten. Redan i budget för 2022 gavs ett uppdrag om att utveckla avvikelshanteringen, vilket senare redovisades som avslutat utan att de brister som nu identifierats hade åtgärdats. Vi bedömer att detta visar på brister i uppföljning av fattade beslut.

Vi har från oppositionens sida vid upprepade tillfällen efterfrågat en ökad överblick av verksamheten och lyft behovet av att prioritera kärnuppdraget. Dessa initiativ har inte fått gehör från de styrande partierna. I efterhand framstår det som tydligt att bristande prioritering och överblick har påverkat nämndens förutsättningar att styra verksamheten.

Samtidigt finns det skäl till självkritik. Som opposition har vi ett ansvar att vara aktiva, ställa frågor och driva på för att säkerställa att verksamheten fungerar. I detta fall kan det konstateras att vi inte i tillräcklig utsträckning har förmått att pressa fram den fördjupade analys och uppföljning som situationen krävde.

Det förändrar dock inte det faktum att det yttersta ansvaret för styrning, prioriteringar och uppföljning vilar på den styrande majoriteten. Det är den styrande majoriteten som sätter dagordningen för nämndens arbete och som har de främsta förutsättningarna att följa verksamheten nära, inte minst genom den löpande dialogen med förvaltningsledningen och genom närvaro i verksamheten.

När så pass omfattande brister kunnat utvecklas utan att nämnden fått en samlad bild i tid, visar det att styrningen inte har fungerat i praktiken. Särskilt gäller detta förmågan att säkerställa att allvarliga signaler från verksamheten inte stannar på tjänstemannanivå eller hos nämndordförande utan når den politiska nivån och hela nämnden.

Det är positivt att åtgärder nu har vidtagits. Samtidigt är det tydligt att det krävs ett mer genomgripande och långsiktigt arbete för att säkerställa en fungerande styrning, ett systematiskt kvalitetsarbete och en rättssäker verksamhet.

Mot denna bakgrund föreslog vi i december 2025 att centrala åtgärder med anledning av granskningarna och de fördjupade egenkontrollerna skulle beslutas politiskt med tydligt ansvar och uppföljning. Den styrande majoriteten valde i stället löpande rapportering, vilket innebär att åtgärderna redovisas var för sig, utan att nämnden tar ett samlat ansvar för genomförandet.

För oss är det avgörande att detta arbete präglas av tydligt ansvarstagande, skärpt uppföljning och en stärkt politisk närvaro i verksamheten. De brister som nu har uppdragats har fått allvarliga konsekvenser för de personer som verksamheten är till för och får inte kunna uppstå igen. Det fortsatta arbetet måste präglas av tydligt ansvarstagande, stärkt styrning, skärpt uppföljning och ett konsekvent fokus på verksamhetens kärnuppdrag.

Yttrande angående stadsrevisionens kritik

Yttrandet

Sverigedemokraterna ser mycket allvarligt på den kritik som stadsrevisionen riktar mot nämnden för funktionsstöd. De brister som framkommit har fått allvarliga konsekvenser för personer i behov av stöd och omsorg. Det är oacceptabelt. Verksamheten ska präglas av trygghet, kvalitet och respekt för den enskilde.

Vi delar bedömningen att styrning, uppföljning och intern kontroll inte varit tillräcklig. Nämnden har inte haft en samlad helhetsbild i tid, vilket har försvårat möjligheten att upptäcka och åtgärda allvarliga brister.

Samtidigt konstaterar vi att informationsöverföringen till nämnden varit bristfällig. Information har presenterats i delar och utan tydlig helhetsbild, vilket har försvårat nämndens möjligheter att agera i tid.

Vi vill också tydliggöra att vi som oppositionsparti inte haft representation i presidiet, individutskottet eller andra forum där mer fördjupad information och löpande dialog med förvaltningen förekommit. Detta har begränsat våra möjligheter till insyn och påverkan. Samtidigt har även oppositionen ett ansvar att ställa frågor och begära uppföljning när signaler om brister uppstår.

Vi anser också att det finns behov av att se över formerna för insyn i individutskottets arbete. Det är viktigt att hela nämnden får en samlad bild av allvarliga brister i verksamheten. Vi vill därför se ökad återrapportering och förbättrad informationsöverföring, samt att möjligheten till utökad insyn ses över i syfte att stärka nämndens samlade ansvar.

Vi anser dock att det yttersta ansvaret för styrning, uppföljning och prioriteringar vilar på den styrande majoriteten, som haft större möjligheter till insyn och löpande dialog med förvaltningen.

För att stärka verksamheten och återupprätta förtroendet anser vi att följande åtgärder är nödvändiga:

- Stärkt ledarskap och tydligare ansvar i organisationen
- Höjda kompetenskrav och satsning på utbildad personal
- Rätt person på rätt plats i verksamheten och i ledarskapet
- Svenska som gemensamt arbetspråk i verksamheten
- Förbättrad uppföljning av avvikelser och Lex Sarah
- Ökad transparens och bättre informationsöverföring till hela nämnden
- Tydligt fokus på verksamhetens kärnuppdrag

Personer med funktionsnedsättning tillhör en särskilt utsatt målgrupp och ska kunna känna trygghet i att stödet fungerar. De allvarliga brister som framkommit får inte upprepas.

Sverigedemokraterna kommer fortsatt att arbeta för stärkt kvalitet, tydligare ansvar och höjd kompetens i funktionsstödsverksamheten.

Nämnden För funktionsstöd

Yttrande

Centerpartiet

2026-04-07

Nr 5

Yttrande angående Yttrande till kommunfullmäktige med anledning av stadsrevisionens granskning av nämnden för funktionsstöd 2025.

Centerpartiet ser med stort allvar på revisionens rapport. Att verksamheten inte har varit ändamålsenlig och att den interna styrningen och kontrollen brustit är oacceptabelt. För oss i Centerpartiet är det en kärnfråga att de enskilda individerna i vår kommun kan lita på att välfärden håller högsta kvalitet och att missförhållanden åtgärdas omedelbart.

Centerpartiet vill särskilt understryka att vi, i egenskap av att stå utanför nämndens presidium, har haft en mycket begränsad insyn i ärendets faktiska allvar under den aktuella perioden. Vi informerades till fullo om de omfattande bristerna först när uppgifterna blev föremål för medial uppmärksamhet genom Kalibers sändning i juni 2025. Vi konstaterar att det funnits betydande brister i informationsöverföringen från förvaltningen och presidiet till den samlade nämnden. Detta har inneburit att vi som förtroendevalda utanför ledningsgruppen inte har givits ett tillräckligt underlag för att kunna utöva vår lagstadgade tillsynsplikt, eller ställa de kontrollfrågor som situationen krävde.

Revisionens kritik bekräftar en bild av allvarliga brister i den samlade analysen av avvikelser. Att mönster inte har identifierats och att uppföljningen av vidtagna åtgärder inte varit tillräcklig är ett systemfel. Vi delar bedömningen att detta direkt har hindrat möjligheten att skydda de individer som verksamheten är till för.

Även om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutade ärendet efter en framtagen handlingsplan, menar Centerpartiet att nämnden inte kan luta sig mot externa tillsynsmyndigheter. Ansvar för att följa upp att politiska beslut faktiskt får effekt i vardagen vilar alltid på nämnden.

Centerpartiet har deltagit i de beslut som nu fattats för att stärka styrning och kontroll, men vi anser att mer måste göras:

- **Ökad transparens:** Informationsflödet mellan förvaltning, presidium och nämndens samtliga ledamöter måste säkras så att alla parter har möjlighet att ta sitt ansvar.
- **Systematiskt kvalitetsarbete:** Vi kräver en fördjupad analysmetodik där avvikelser inte hanteras som isolerade händelser utan ses i ett större sammanhang för att identifiera mönster i tid.
- **Fokus på grunduppdraget:** Vi kommer att bevaka att förvaltningen nu prioriterar kärnuppdraget enligt lagstiftningen för att säkerställa tryggheten för de enskilda.

Centerpartiet kommer att fortsätta vara en konstruktiv och pådrivande kraft för att säkerställa att de åtgärder som nu genomförs inte bara blir pappersprodukter, utan leder till en faktisk kulturförändring och stärkt kvalitet i verksamheten

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-04-01

Ärendenummer FFS-2026-00773

Handläggare

Moa Ohlsson

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: moa.ohlsson@funktionsstod.goteborg.se

Yttrande till kommunfullmäktige med anledning av stadsrevisionens granskning av nämnden för funktionsstöd 2025

Förslag till beslut

I nämnden för funktionsstöd:

1. Nämnden för funktionsstöd översänder tjänsteutlåtande med bilagor gällande anmärkning från stadsrevisionen som yttrande till kommunfullmäktige.
2. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Stadsrevisionen riktar kritik mot nämnden i form av en anmärkning. Med anledning av detta ska nämnden yttra sig över kritiken till kommunfullmäktige senast 10 april 2026. Kommunfullmäktige kommer att behandla ärendet den 23 april 2026.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter utifrån dimensionerna när det gäller yttrande till kommunfullmäktige.

Samverkan

Ingen samverkan har skett med fackliga organisationer eller rådet för funktionsstödsfrågor.

Bilaga som ingår i beslutsunderlaget

1. Revisionsredogörelse – granskning av nämnden för funktionsstöd, daterad 2026-03-27

Beskrivning av ärendet

Stadsrevisionen riktar mot bakgrund av de allvarliga brister de funnit kritik mot nämnden i form av anmärkning. Stadsrevisionen bedömer kvalitetsbristerna så pass allvarliga och omfattande och att de har pågått under längre tid och föreslår kommunfullmäktige att avstyrka ansvarsfrihet för hela nämnden.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll. Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisionen har i årets granskning sett allvarliga avvikelser i hur nämnden genomfört sitt grunduppdrag och i nämndens arbete med styrning, uppföljning och kontroll. Revisionen bedömer att nämnden på ett väsentligt sätt brustit i sitt ansvar genom att inte ha tillräcklig intern styrning och kontroll för att fånga upp allvarliga kvalitetsbrister i verksamheten som pågått under lång tid.

Revisionen bedömer att konsekvenserna av nämndens bristande styrning, uppföljning och kontroll har skadat såväl brukare som förtroende för staden.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen lämnar i detta ärende ingen egen bedömning.

Moa Ohlsson

Michael Ivarsson

Förvaltningscontroller

Tillförordnad förvaltningsdirektör

§ 45 Ärendenummer SFF-2025-00571

Yttrande över anmärkning från stadsrevisionen

Beslut

Stadsfastighetsnämnden översänder yrkande M, L och KD som eget yttrande till kommunfullmäktige.

Handlingar

1. Granskning av stadsfastighetsnämnden – verksamhetsåret 2025
2. Protokollsutdrag SFN 2025-02-26 § 27
3. Yrkande S, V och MP, protokollsbilaga 1
4. Yrkande M, L och KD, protokollsbilaga 2

Yrkanden

Mattias Tykesson (M) och Daniel Augustsson (C) yrkar bifall till yrkande M, L och KD.

Camilla Widman (S) yrkar bifall till yrkande S, V och MP.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkande om att bifalla yrkande S, V, MP mot yrkande M, L, KD och finner att nämnden beslutar att bifalla yrkande S, V, MP. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för att bifalla yrkande S, V, MP och nej för att bifalla yrkande M, L, KD”.

Vid upprop röstar Camilla Widman (S), Jöran Fagerlund (V), Eva-Marianne Skånsberg (S), Thomas Larsson (MP) och Azra Mustafic (V) ja, medan Mattias Tykesson (M), Thomas Pettersson (M), Patrik Krantz (L), Sofie Bergström (SD), Sören Runsteen (KD) och Daniel Augustsson (C) röstar nej. Med fem ja-röster mot sex nej-röster beslutar nämnden att bifalla yrkande M, L, KD.

Protokollsanteckning

Ledamöterna från S, V och MP lämnar följande protokollsanteckning:

Vi respekterar revisionens bedömning där de inte nämner ansvarsfrågan specifikt, men vill ändå framhålla allvarsgraden i kritiken. De ledamöter som deltog i beslutet om att driva igenom ett långt hyresavtal har medvetet agerat i strid med nämndens reglemente och därmed i strid med kommunallagen.

Vi anser därför att de bör nekas ansvarsfrihet för 2025.

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2026-04-08

Reservation

Camilla Widman (S), Jöran Fagerlund (V), Eva-Marianne Skånsberg (S), Thomas Larsson (MP) och Azra Mustafic (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Protokollsutdrag skickas till

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

sekretariatet@stadshuset.goteborg.se

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

Yrkande ärende 5
2026-04-08

M, L, KD

Yttrande över anmärkning från Stadsrevisionen

Förslag till beslut

Stadsfastighetsnämnden skickar följande svar till Stadsrevisionen:

Stadsrevisionen har riktat kritik mot Stadsfastighetsnämnden i form av en anmärkning avseende nämndens beslut den 26 februari 2025 (§ 27) att uppdra åt direktören att upprätta ett 20-årigt så kallat Triple Net-avtal (NNN-avtal) med Räddningsmissionen.

Stadsfastighetsnämnden noterar Stadsrevisionens kritik och delar i huvudsak de synpunkter som framförts. Nämnden anser det angeläget att beslut fattas på ett sätt som tydligt ligger inom ramen för gällande regelverk samt att avtalens omfattning och löptid är väl avvägda i förhållande till kommunens långsiktiga intressen.

Vid det aktuella beslutstillfället grundades nämndens ställningstagande på ett underlag som belyste de rättsliga förutsättningarna. Av underlaget framgick bland annat att beslutet inte utgjorde ett otillåtet gynnande av enskild samt att nämnden, enligt kommunfullmäktiges reglemente, har ansvar för att hantera tomställda lokaler inom sitt bestånd. Detta innefattar möjligheten att hyra ut lokaler externt samt att besluta om hyressättning.

Det konstaterades vidare att Stadsfastighetsnämndens reglemente inte anger någon uttrycklig begränsning av avtalstidens längd. Samtidigt finns det i andra nämnders reglementen, såsom exploateringsnämndens, en begränsning om högst 20 år för upplåtelse av fastighet eller byggnad.

Mot bakgrund av Stadsrevisionens anmärkning gör nämnden bedömningen att det finns behov av ökad tydlighet och försiktighet vid beslut om långsiktiga avtal, särskilt när det gäller avtal med längre löptider. Nämnden ser även ett behov av att säkerställa att beslutsunderlag i dessa ärenden tydligare belyser risker, alternativa handlingsvägar samt konsekvenser ur ett långsiktigt perspektiv.

Sammanfattningsvis delar nämnden Stadsrevisionens bedömning att det finns skäl till förbättring i hanteringen av denna typ av ärenden och kommer att vidta åtgärder i enlighet med ovan.

Yrkande ärende 5

(S, V, MP)

2026-04-08

Yttrande över anmärkning från Stadsrevisionen

Förslag till beslut

Stadsfastighetsnämnden skickar följande svar till Stadsrevisionen:

Stadsfastighetsnämnden instämmer i den anmärkning Stadsrevisionen riktar mot de ledamöter som beslutade att upprätta ett avtal utan täckning i vårt reglemente.

Beslutet är anmärkningsvärt eftersom samma ledamöter i den hemställen till kommunfullmäktige att ändra nämndens reglemente pekar ut just Communityskolan i Gårdsten som ett exempel på en hyresgäst nämnden inte kan förse långsiktigt med lokaler.

När de beslutade om ett 20-årigt Tripple Net-avtal var ledamöterna således medvetna om att de bröt mot fullmäktiges beslut och överskred nämndens befogenheter. Detta kan inte ses som ett försök att bringa klarhet i en juridisk gråzon. Agerandet var trots mot kommunfullmäktiges beslut och kommunallagen.

Inlagan från advokatbyrån stärker den bilden. Inlagan är inte formulerad som ett klarläggande av juridiken utan ett beställningsverk för att kunna kringgå regelverket. Det gör agerandet ansvarslost och bristerna i beslutsfattandet allvarligt.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-04-01

Ärendenummer SFF-2025-00571

Handläggare

Petra Fridstedt

Telefon: 031-368 28 08

E-post: petra.fridstedt@stadsfast.goteborg.se

Yttrande över anmärkning från stadsrevisionen

Stadsfastighetsförvaltningen överlämnar, utan eget ställningstagande, stadsrevisionens begäran om yttrande till stadsfastighetsnämnden för beslut.

Sammanfattning

Stadsrevisionen riktar kritik mot stadsfastighetsnämnden i form av en anmärkning. Anmärkningen avser beslut som nämnden fattade den 26 februari 2025 § 27 om att teckna ett 20-årigt så kallat Triple Net-avtal med ett privat bolag. Nämnden har att yttra sig över kritiken till kommunfullmäktige senast 10 april. Kommunfullmäktige kommer behandla ansvarsfrågan den 23 april 2026.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Granskning av stadsfastighetsnämnden – verksamhetsåret 2025
2. Protokollsutdrag SFN 2025-02-26 § 27

Beskrivning av ärendet

Stadsrevisionen har riktat en anmärkning mot stadsfastighetsnämnden. Nämnden ska senast den 10 april yttra sig gällande detta till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige kommer att behandla ärendet den 23 april 2026.

Bakgrund

Stadsfastighetsförvaltningen upplåter lokaler i Gårdsten för skolverksamhet till Räddningsmissionen. Skolverksamheten bedrivs under benämningen Communityskolan.

Skollokaler har tidigare varit uthyrda till Framstegsskolan som 2022 blev av med sitt tillstånd att bedriva skolverksamhet. Då lokalerna är i dåligt skick så planerade förvaltningen också för att avsluta hyresförhållandet. Vid årsskiftet 2022/2023 uppvaktades förvaltningen av Räddningsmissionen som önskade ta över hyreskontraktet. Stadsfastighetsförvaltningen svarade att hyresavtalet står inför en uppsägning för avflyttning på grund av det dåliga skicket på lokalerna och därför motsatte sig en överlåtelse av avtalet. Räddningsmissionen insisterade och efter prövning i Hyresnämnden fick de rätt att överta hyreskontraktet som då var uppsagt för avflyttning.

Stadsfastighetsnämnden har därefter behandlat flera ärenden som berört Räddningsmissionens möjligheter att fortsätta hyra lokalerna. Den nuvarande upplåtelsen är resultatet av det uppdrag nämnden gav till förvaltningen om att upplåta lokalerna på ett så kallat Tripple net-avtal. Vid beslutet lämnade förvaltningen information om att detta bland annat riskerade att överskrida nämndens befogenheter. Senare överklagades beslutet i förvaltningsrätten, vilket ledde till att beslutet upphävdes.

Då prövningstiden blev utdragen så tecknade förvaltningen ett ettårigt hyresavtal med Räddningsmissionen med tripple net-liknande villkor för att möjliggöra förvaltningsdomstolens behandling av ärendet. Detta ettåriga avtal löper ut nu till sommaren 2026. Enligt avtalet ska hyresgästen då avflytta från lokalen, och hyresförhållandet upphör därmed.

Det ursprungliga hyresavtalet innebar att hyresgästen hade ett indirekt besittningsskydd. Det ger hyresgästen möjligheter att begära skadestånd från hyresvärden vid uppsägning för avflyttning. I det nuvarande ettåriga avtalet har hyresgästen av sagt sig besittningsskyddet. Hyresgästen kan dock göra skadeståndsanspråk utifrån det ursprungliga avtalet.

Revisionens kritik

I enlighet med kommunallagen är det kommunfullmäktige som fattar beslut i ansvarsfrågan. Om revisorerna riktar anmärkning mot en nämnd ska kommunfullmäktige inhämta förklaring från berörd nämnd före sitt beslut (kommunallagen 5 kap. 32 §).

Yttrande i detta ärende behöver vara kommunfullmäktige tillhanda senast den 10 april. Kommunfullmäktige kommer behandla ärendet den 23 april 2026.

Förvaltningens bedömning

Stadsfastighetsförvaltningen överlämnar, utan eget ställningstagande, stadsrevisionens begäran om yttrande till stadsfastighetsnämnden för beslut.

Protokollsutdrag skickas till

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

sekretariatet@stadshuset.goteborg.se

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

Petra Fridstedt

Förvaltningscontroller

Martin Blixt

Förvaltningsdirektör

Granskning av stadsfastighetsnämnden

– verksamhetsåret 2025

2026-03-27

Missiv till stadsfastighetsnämnden

Revisorerna har avslutat granskningen av nämnden avseende verksamhetsår 2025.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll. Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i nämnden under året presenteras i denna revisionsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, förtroendevalda revisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar och rekommendation som framgår av denna redogörelse.

Vi vill särskilt uppmärksamma nämnden på att den grundläggande granskningen visar på allvarliga brister i nämndens beslutsfattande. Den 26 februari beslutade nämnden att teckna ett 20-årigt Triple Net-avtal avseende lokaler med en privat utförare¹. Beslutet fattades i strid mot förvaltningens information i protokollsanteckning att beslutet bland annat riskerade överskrida nämndens befogenheter. Beslutet överklagades genom laglighetsprövning till förvaltningsrätten, som den 9 september 2025 upphävde nämndens beslut. I domen konstaterades bland annat att nämnden genom sitt beslut överskridit sina befogenheter.

Nämnden får i utförandet av sitt uppdrag endast vidta åtgärder som har stöd i lag, rättsordning och vad kommunfullmäktige bestämt. I vår prövning av om nämnden haft en tillräcklig intern kontroll i syfte att upprätthålla en ändamålsenlig verksamhet visar granskningen att nämndens beredning av beslutet inte säkerställt att beslutet understöddes av ett tillräckligt och sakligt beslutsunderlag. Detta resulterade i att nämnden fattade ett olagligt beslut. Kommunfullmäktige har rätt att utgå från att verksamheter i Göteborgs Stad agerar på ett rättssäkert sätt. Nämndens beslut och agerande riskerar att allvarligt inverka negativt på förtroendet för den egna verksamheten och därmed för Göteborgs Stad.

Utöver de brister som framkommit i beslutet rörande ett Triple Net-avtal med en privat utförare bedömer vi att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att nämndens interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

¹ Avtalsformen innebär att hyresgästen tar över ekonomiskt ansvar för underhåll och investeringar i en fastighet i utbyte mot reducerad hyra.

Vi noterar att nämndledamöter i vissa fall har valt att inte delta i nämndens beslut. Att avstå från beslut frångår inte ledamoten ansvaret för verksamheten. Ledamöter bör därför vara restriktiva med att avstå från att delta i beslut.

Mot bakgrund av de allvarliga brister vi funnit riktar vi kritik mot nämnden i form av en **anmärkning**. De ledamöter i nämnden som reserverade sig mot beslutet och ersättare som inte tjänstgjorde vid beslutet undantas från kritiken.

Med anledning av granskningen av inköp och upphandling lämnas följande rekommendation:

Nämnden rekommenderas att beakta de förbättringsområden som identifieras i PwC:s granskning av inköp och upphandling.

Vi vill betona vikten av att nämnden vidtar lämpliga åtgärder med anledning av den kritik och den rekommendation som lämnas i revisionsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationen vill vi också ha ett yttrande från nämnden. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som nämnden har gjort eller planerar att göra för att hantera den lämnade rekommendationen.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 18 juni 2026.

Göteborg den 27 mars 2026

För revisorsgruppen,
enligt uppdrag

Jonas Ransgård
ordförande

Torbjörn Rigemar
vice ordförande

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmanarevisorer. Lekmanarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I revisionsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på nämnderna och kommunstyrelsen. Revisionsredogörelserna ligger till grund när de förtroendevalda revisorerna ansvarar för nämnderna och lämnar sitt uttalande till kommunfullmäktige.

En del av de förtroendevalda revisorernas uppdrag består av att årligen granska och bedöma om Göteborgs Stads räkenskaper är rättvisande. Räkenskapsgranskningen genomförs av ett upphandlat revisionsföretag, som är sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna. Revisionsansatsen bygger på väsentlighetsbedömningar utifrån ett övergripande kommunperspektiv. Räkenskapsgranskningen utgår ifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, men du kan också beställa dem från revisionskontoret via stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2025-00080

Innehåll

1	Samlad bedömning	6
1.1	Rekommendationer	6
2	Grundläggande granskning	7
2.1	Verksamhet.....	7
2.1.1	Triple Net-avtal med Räddningsmissionen för fastigheten Gårdsten	8
2.2	Ekonomi.....	11
2.3	Intern kontroll	11
2.4	Bedömning.....	11
3	Förvaltning av skyddsrum.....	13
3.1	Granskningsresultat.....	13
3.1.1	Kontroll och underhåll av skyddsrum och dess utrustning.	13
3.1.2	Skyddsrummens uppskyllning	15
3.1.3	Planering och beredskap för att iordningställa skyddsrummen vid höjd beredskap	15
3.2	Bedömning.....	16
4	Inköp och upphandling.....	17
4.1	lakttagelser och bedömning.....	17
5	Uppföljning av tidigare granskning	19
5.1	Uppföljning av styrning och uppföljning av investeringsprojekt.....	19
5.1.1	Bedömning.....	19
5.2	Uppföljning av offentlighet och sekretess	19
5.2.1	Bedömning.....	19

1 Samlad bedömning

Varje år granskar kommunens revisorer nämndens verksamhet i den omfattning som följer av god revisionsred. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- förvaltning av skyddsrum
- inköp och upphandling
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med förvaltningen.

Den grundläggande granskningen visar på allvarliga brister i nämndens beslutsfattande då nämnden har överskridit sina befogenheter enligt reglementet i samband med beslutet om ett 20-årigt Triple Net-avtal med RM Bildning AB. En grundläggande princip för god förvaltning är legalitetsprincipen, vilken innebär att en nämnd endast får vidta åtgärder som har stöd i lag eller annan rättsordning. Nämnden ska även följa de beslut som kommunfullmäktige fattat. Nämndens agerande i ärendet visar att man bortsett från förvaltningsdirektörens protokollsanteckning där det framgick att beslutet riskerade innebära att nämnden överskred sina befogenheter. Förvaltningsrätten upphävde efter laglighetsprövning nämndens beslut och konstaterade bland annat att nämnden genom detta överskridit sina befogenheter.

Utöver de brister som framkommit i samband med nämndens beslut om Triple Net-avtal bedömer vi att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att nämndens interna kontroll, utöver beslutet om Triple Net-avtal, i huvudsak har varit tillräcklig.

Genomförd granskning visar att det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet är förenligt med reglemente, kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Vi har inte noterat några väsentliga avvikelser i den grundläggande granskningen än de som berör nämndens beslutsfattande i fallet med det 20-åriga Triple Net-avtalet med RM Bildning AB.

Nämndens förvaltning av skyddsrum samt rutiner för inköp och upphandling har varit föremål för fördjupade granskningar under året. Nämnden bedöms i huvudsak ha ändamålsenliga rutiner som säkerställer att lag, förordning och föreskrifter för skyddsrum efterlevs i sin förvaltning av skyddsrum. Granskningen av rutiner kring inköp och upphandling uppmärksammade vissa förbättringsområden.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendation:

- Nämnden rekommenderas att beakta de förbättringsområden som identifieras i PwC:s granskning av inköp och upphandling.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma nämndens ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på nämndens övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Nämnden ska genomföra sitt grunduppdrag enligt reglementet, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur nämnden har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat nämndens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att nämnden i huvudsak har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med reglementet (med undantag av tecknandet av Triple Net-avtal se 2.1.1).

Vidare visar granskningen att nämnden har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett nämnden. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

I föregående års granskning noterades att delegationsbeslut inte hade anmälts till nämnden enligt fastställd tidsram. Förvaltningen har i augusti 2025 gjort stickprov avseende 20 delegationsbeslut. Stickproven visade att besluten var fattade av rätt delegat, men att inga av de granskade besluten hade anmälts till nämnden. Åtgärder har vidtagits under hösten.

Vi har noterat att flera nämndledamöter vid fem ärenden under året valt att inte delta i nämndens beslut. Vi vill påpeka att detta inte frångår berörda ledamöters ansvaret för dessa beslut.

Granskningen visar även på allvarliga brister avseende nämndens beslutsfattande (se 2.1.1).

2.1.1 Triple Net-avtal med Räddningsmissionen för fastigheten Gårdsten

Revisionskontoret har under året uppmärksammat och särskilt följt nämndens beslut att ge direktören i uppdrag att upprätta ett Triple Net-avtal på 20 år med Räddningsmissionen för befintliga lokaler i fastigheten Gårdsten 12:14.

Nämnden har enligt reglementet ”till uppgift att tillhandahålla, förvalta och utveckla de verksamhetslokaler med tillhörande utemiljöer som behövs för stadens nämnder”. Nämnden ansvarar även för ”hantering av tomställda lokaler i sitt eget bestånd vilket kan ske genom extern uthyrning eller avyttring”.

Den 17 december 2024, efter ett yrkande från M, L, KD och D, beslutade stadsfastighetsnämnden att hemställa till kommunfullmäktige om att utreda nämndens reglemente. I yrkandet framhålls att uppdraget som förvaltande nämnd för stadens verksamheter inte behöver stå i motsats till att tillhandahålla lokaler för annan välfärdsverksamhet som uppskattas av göteborgare. Det betonas också att staden behöver värna välfungerande verksamheter som drivs av andra aktörer och inta en positiv inställning till att upplåta lokaler till andra aktörer som bedriver välfärdsverksamhet.

2.1.1.1 Yrkande om att teckna Triple Net-avtal

På nämndens sammanträde den 6 februari 2025 inkom ett yrkande från M, L och KD om att teckna ett Triple Net-avtal med Räddningsmissionen för fastigheten Gårdsten 12:14. Yrkandet innehöll följande beslutssats:

1. Stadsfastighetsnämnden ger direktören i uppdrag att upprätta ett Triple Net-avtal (NNN-avtal) på 25 år med Räddningsmissionen för befintliga lokaler i fastigheten Gårdsten 12:14.

Ärendet bordlades.

2.1.1.2 Nämnden beslutar om Triple Net-avtal på 20 år

På nämndens sammanträde den 26 februari inkom ett reviderat yrkande från M, L och KD. Yrkandet innehöll följande beslutssatser:

1. Stadsfastighetsnämnden ger direktören i uppdrag att upprätta ett Triple Net-avtal (NNN-avtal) på 20 år med Räddningsmissionen för befintliga lokaler i fastigheten Gårdsten 12:14.
2. Stadsfastighetsnämnden ger direktören i uppdrag att teckna nytt hyresavtal avseende befintliga lokaler i fastigheten Gårdsten 12:14 på befintliga villkor att gälla senast från 1 juni och tills vidare, intill dess att ett möjligt Triple Net-avtal tecknats och ersätter avtalet.

Efter en omröstning, där ja innebär avslag på yrkandet och nej innebär bifall, beslutar nämnden att bifalla yrkandet från M, L och KD. Utfallet blev fem ja-röster (S, V och MP) och sex nej-röster (M, L, SD, KD och C), vilket innebar att nämnden biföll yrkandet från M, L och KD.

Direktören lägger en protokollsanteckning om att nämnden enligt kommunallagen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det reglemente som fullmäktige har bestämt och att beslutet faller utanför nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Vidare anger direktören att den långa upplåtelse tiden på tjugo år indikerar att ärendet är av principiell beskaffenhet och behöver beslutas av kommunfullmäktige. Direktören gör även nämnden uppmärksam på att en fortsatt upplåtelse av skollokaler på villkor som motsvarar nuvarande villkor enligt beslutet inte är uttryckligen finansierat.

Ledamöterna för S, V och MP reserverar sig mot beslutet om att upprätta ett Triple Net-avtal med hänvisning till de skäl som anförs av förvaltningsdirektören.

2.1.1.3 Nämndens beslut överklagas till förvaltningsrätten

Den 20 mars 2025 överklagades nämndens beslut till förvaltningsrätten. Den klagande yrkar att beslutet upphävs och anför bland annat att det inte är en kommunal angelägenhet att tillgodose en fristående aktörs lokalbehov om det inte finns särskilda skäl. Enligt kommunallagen ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det reglemente som fullmäktige har bestämt. Beslutet faller utanför nämndens grunduppdrag. Den långa upplåtelse tiden indikerar också att ärendet är av principiell beskaffenhet och hade behövt beslutas av kommunfullmäktige.

Förvaltningsrätten beslutade den 24 mars 2025 att inhibera beslutet, vilket innebär att beslutet inte får verkställas i avvaktan på dom i målet.

Nämnden har även förelagts att yttra sig över överklagandet.

2.1.1.4 Beslut om yttrande till förvaltningsrätten

Den 22 april 2025 beslutar nämnden om yttrande till förvaltningsrätten i mål nr 3300–25-laglighetsprövning enligt kommunallagen.

Förvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande att nämnden överlåter åt domstolen att avgöra om det finns skäl att upphäva det överklagade beslutet.

M, L och KD lämnar ett yrkande rubricerat: ”Yrkande angående – Yttrande och kompletterande handling gällande Communityskolan Gårdsten”. Av yrkandet framgår bland annat att ledamöterna som röstade igenom det överklagade beslutet inför detta hade tillhandahållits en juridisk promemoria upprättad av jurister på Norma Advokater och att denna ska bifogas yrkandet.²

Av den juridiska promemorian framgår bland annat att bestämmelserna i reglementet ger stöd för att nämnden har behörighet att ingå avtalet med RM Bildning AB.³ Det framgår även att ärendet inte kan vara av större vikt för

² Utredning om vissa hyres- och offentligrättsliga frågor avseende Communityskolan Gårdsten, 19 februari 2025.

³ RM Bildning AB är ett aktiebolag där samtliga aktier innehas av den ideella föreningen Göteborgs Räddningsmission. RM Bildning AB driver Communityskolan Gårdsten.

kommunen eller att det är av sådan principiell betydelse att det krävs att beslutet ska tas av kommunfullmäktige.

Yrkandet innehöll följande beslutssats:

1. Förvaltningsdirektören uppdras att skicka in yrkande från M, L och KD som yttrande till Förvaltningsrätten i mål nr 3300–25 med yrkandets intentioner, tillsammans med bilaga 1. PM:et ”Utredning om vissa hyres- och offentligrättsliga frågor avseende Communityskolan Gårdsten” av advokaterna Johan Rappmann och Jonas Öjelid, inklusive samtliga bilagor till Förvaltningsrätten i Göteborg som underlag i deras prövning i mål nr 3300–25.

Omröstning begärs där ja står för att bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande och nej för att bifalla yrkandet från M, L och KD

Med fem ja-röster (S, V och MP) mot sex nej-röster (M, L, SD, KD och C) beslutar nämnden att bifalla yrkandet från M, L och KD.

Ledamöterna för S, V och MP reserverar sig mot beslutet till förmån för förvaltningens tjänsteutlåtande.

2.1.1.5 Förvaltningsrätten upphäver nämndens beslut

Den 9 september 2025 kom förvaltningsrättens avgörande, vilket innebar att nämndens beslut upphävdes. Förvaltningsrätten konstaterar att den beslutade uthyrningen var tänkt att ske till ett privat bolag trots att nämndens uppgift enligt reglementet är att tillhandahålla, förvalta och utveckla de verksamhetslokaler som behövs för stadens nämnder. Av domen framgår även följande:

”Med hänsyn till att beslutet bland annat kan medföra överväganden om upplåtelsens kompetenslighet samt till det som kommit fram om avtalstidens längd bedömer förvaltningsrätten att beslutet om att låta direktören upprätta det aktuella avtalet har innehållit bedömningar av principiell natur. Även beslutets andra punkt kan enligt förvaltningsrättens bedömning innehålla principiella överväganden, mot bakgrund av att nämnden beslutat att ge direktören i uppdrag att ingå nytt hyresavtal för de aktuella lokalerna som ska gälla tills vidare intill dess att ett möjligt Triple Net-avtal tecknats och ersätter avtalet, alltså utan någon tidsmässig begränsning.

Att nämnden enligt det av kommunfullmäktige beslutade reglementet ska ansvara för hantering av tomställda lokaler i eget bestånd genom extern uthyrning eller avyttring bedöms inte visa att kommunfullmäktige tagit ställning till de principiella frågorna. Förvaltningsrätten bedömer dessutom att ett ingående av de aktuella avtalen inte kan anses ingå i nämndens uppdrag så som det beslutats av kommunfullmäktige genom nämndens reglemente. Sammantaget bedöms nämnden därmed ha överskridit sin befogenhet genom det överklagade beslutet. Det ska därför upphävas.”

2.1.1.6 Hemställan om att utreda nämndens reglemente återremitteras

Den 8 oktober 2025 återremitterade kommunstyrelsen stadsfastighetsnämndens hemställan om att utreda nämndens reglemente till stadsfastighetsnämnden för att ”se över hur förvaltningsrättens dom angående ett triple net avtal med en extern aktör påverkar nämndens verksamhet och reglemente”.

2.2 Ekonomi

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Nämnden ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat nämndens styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden har bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt, ur ekonomisk synpunkt. Granskningen visar vidare att nämnden har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

I samband med delårsrapporten per mars prognostiserade nämnden ett underskott om 45 mnkr. Eftersom nämnden redovisade ett underskott om 20 mnkr år 2024 och enligt stadens regelverk behöver återställa det egna kapitalet innebar prognosen i praktiken en negativ avvikelse med 65 mnkr.

Stadsfastighetsnämnden beslutade den 22 april 2025 om åtgärder för att hantera underskottet. Av delårsrapport per augusti framgår att den åtgärdsplan som nämnden beslutat om har genomförts och att prognosen visar på ett positivt resultat med 21 miljoner kronor jämfört med budget.

Nämnden redovisar vid årets slut ett resultat om 73 miljoner kronor och nämndens egna kapital fastställdes till 90 miljoner kronor.

2.3 Intern kontroll

Nämnden ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Nämnden ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att nämnden har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den övergripande interna kontrollen har följts upp och att nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats.

2.4 Bedömning

Granskningen visar på allvarliga brister i nämndens beslutsfattande då nämnden har överskridit sina befogenheter enligt reglementet i samband med beslutet om Triple Net-avtal med RM Bildning AB.

Förvaltningsrätten har i dom den 9 september 2025 upphävt nämndens beslut. Förvaltningsrätten bedömer även att beslutet att låta förvaltningsdirektören upprätta avtalet har innehållit bedömningar av principiell natur och att nämnden har överskridit sin befogenhet.

En grundläggande princip för god förvaltning är legalitetsprincipen, vilken innebär att en nämnd endast får vidta åtgärder som har stöd i lag eller annan rättsordning. Förvaltningsdirektören har i en protokollsanteckning informerat om att nämnden enligt kommunallagen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det reglemente som fullmäktige har bestämt, och att beslutet om Triple Net-avtalet låg utanför nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Vi bedömer att nämnden genom protokollsanteckningen kände till att beslutet riskerade att vara oförenligt med både kommunallagen och reglementet.

Vi bedömer även att nämnden har brustit i att inhämta ett tillräckligt och sakligt beslutsunderlag genom att bortse från de invändningar som lyftes i protokollsanteckningen och i övrigt förbigå den egna förvaltningen i den fortsatta beredningen av ärendet. I stället har nämnden valt att basera sitt beslut på en extern juridisk utredning som motsatte sig förvaltningens bedömning. Den efterföljande domen i förvaltningsrätten visar att förvaltningens rättsliga analys var välgrundad, medan den externa utredningen inte gav en korrekt bedömning av de aktuella rättsfrågorna. Sammantaget bedömer vi att tillvägagångssättet visar på bristande intern kontroll i nämndens hantering av de rättsliga riskerna.

Utöver de brister som framkommit i samband med beslutet om att teckna avtal med RM Bildning AB bedömer vi att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att nämndens interna kontroll, utöver beslutet om att teckna avtal med RM Bildning AB, har varit tillräcklig.

3 Förvaltning av skyddsrum

Som en följd av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge och krig i Sveriges närområde har riksdagen beslutat att det svenska totalförsvaret, som inkluderar både det militära och det civila försvaret, ska återbyggas. Sveriges cirka 65 000 skyddsrum utgör en viktig del av det civila försvaret. Nämnder och bolag inom Göteborgs Stad som äger byggnader eller anläggningar med skyddsrum har enligt lag ett ansvar för att det ska vara lätt att hitta till dessa och att det finns fungerande utrustning. Skyddsrummen behöver även underhållas löpande och inga ändringar får göras som kan försämra skyddsrummens funktion. De får användas till annat i fredstid men ska kunna ställas i ordning efter att regeringen beslutat om höjd beredskap.

Syftet med granskningen är att bedöma om stadsfastighetsnämnden har ändamålsenliga rutiner som säkerställer att lag, förordning och föreskrifter för skyddsrum efterlevs i förvaltningen av de skyddsrum som ingår i nämndens fastighetsbestånd.

Granskningens utgångspunkt är nämndens ansvar för att bedriva en ändamålsenlig verksamhet. I detta fall handlar det om att de skyddsrum och dess utrustning som ingår i nämndens bestånd ska underhållas för att kunna tas i anspråk efter att höjd beredskap beslutats av regeringen. För att uppnå detta förutsätts nämnden ha en tillräcklig intern kontroll, vilket i detta fall närmast innebär att nämnden ska ha en aktuell kunskap om skyddsrummen och dess utrustnings status, men även rutiner för att löpande underhålla dessa. De revisionskriterier som tillämpats i granskningen är huvudsakligen:

- Kommunallag (2017:725) 6 kapitlet, 6§.
- Lag (2006:545) om skyddsrum, 4 kapitlet 1–4§§.
- Förordning (2006:638) om skyddsrum 4 kapitlet, 1–5§§.
- Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap, 3§.

Granskningen har genomförts genom intervjuer med tjänstepersoner med ansvar för skyddsrumsförvaltningen, insamling och analys av relevant dokumentation samt tio slumpmässigt utvalda stickprov av dokumentation från de årliga driftsronder som genomförts i de skyddsrum nämnden ansvarar för

3.1 Granskningsresultat

3.1.1 Kontroll och underhåll av skyddsrum och dess utrustning

Av 4 kap. 1 § lagen om skyddsrum (2006:545) framgår att ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns skyddsrum är skyldig att underhålla skyddsrummet och den utrustning som hör till detta. Närmare föreskrifter finns i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) skrift Skyddsrum SR 15. Skriften innehåller tekniska rekommendationer till den som enligt lagen om

skyddsrum har att underhålla sådana. Föreskrifterna gäller för skyddsrum som är avsedda för befolkningen och ingår i det nationella skyddsrumregistret.

Stadsfastighetsnämnden ansvarar inom sitt fastighetsbestånd för fler än 250 skyddsrum. Dessa är i första hand belägna i anslutning till lokaler som inhyser förskolor, grund- och gymnasieskolor samt särskilda boenden av olika slag runt om i staden. Ansvar för förvaltningen av dessa skyddsrum är brett fördelat i nämndens förvaltningsorganisation men arbetet hålls operativt samman av en skyddsrumsgroup som organiserats inom förvaltningens säkerhetsenhet. Tillståndet i nämndens skyddsrumbestånd och mer omfattande åtgärder som vidtas inom detta återspeglaras regelbundet i nämndens uppföljningsrapporter.

I granskningen har framkommit att nämndens rutin för kontroll och underhåll av de skyddsrum man ansvarar för innebär att varje skyddsrum årligen genomgår en så kallad driftsrond. Det finns inga formella krav på tidsintervall för kontroll och underhåll av skyddsrum i författning eller föreskrifter, men att detta bör ske årligen har uppfattats som en förutsättning för att fullgöra förvaltningsuppdraget. Driftsronden utgörs av en strukturerad besiktning av varje skyddsrum och dess utrustning. Besiktningen sker med utgångspunkt i ett standardiserat protokoll som innehåller samma, eller snarlika, kontrollpunkter som de MSB använder vid sin tillsyn. Driftsronden omfattar 13 kontrollpunkter, bland annat:

- Bedömning av om skyddsrummet är möjligt att iordningsställa vid höjd beredskap.
- Bedömning av om det förekommer rost i ståldetaljer eller fuktskador på insidan av stommen.
- Säkerställandet av att skyddsrumsskylt finns uppsatt vid skyddsrummets ingång.

Driftsronderna dokumenteras i protokollen där, utöver de standardiserade kontrollpunkterna, även brister i övrigt i skyddsrummet eller dess utrustning antecknas. I vissa fall kan protokollen även kompletteras med fotografier. Skulle driftsronden påvisa brister i skyddsrummet eller dess utrustning ansvarar förvaltningens avdelning för drift och underhåll för att åtgärda dessa.

Nämnden har upprättat en förteckning över de skyddsrum man ansvarar för inom sitt fastighetsbestånd. Av denna framgår bland annat när senaste tillsyn (av MSB) eller driftsronder utförts. Det framgår också om skyddsrummet ingår i förvaltningens löpande tillsyn och skötsel samt om större underhållsåtgärder är planerade eller genomförs för respektive skyddsrum.

Inom ramen för granskningen har ett slumpmässigt urval om tio skyddsrum dragits utifrån förteckningen. För detta urval har den senaste dokumentationen från driftsrond eller i förekommande fall tillsyn från MSB inhämtats. Dokumentationen inhämtades tidigt i oktober månad och representerar därför tillståndet i de utvalda skyddsrummen vid denna tidpunkt. Av stickproven framkom att det vid tillfället fanns två skyddsrum som vid senaste driftsronden (år 2024 respektive 2025) hade brister i utrustningen som behövde åtgärdas. I ytterligare ett skyddsrum pågick åtgärder efter att MSB utfärdat ett föreläggande om åtgärder för detta skyddsrum.

3.1.2 Skyddsrummens uppskyltning

Av 4 kap. 4 § lagen om skyddsrum (2006:545) framgår att ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum ska genom skyltning på byggnaden eller anläggningen ge anvisning om var utrymmet finns.

Kontroll av att skyddsrummet är tydligt anvisat genom skyltar ingår i de kontroller som utförs i den årliga driftsronden. I det stickprov som dragits inom ramen för granskningen framkom att två skyddsrum haft brister i uppskyltningen, vilket därför behövde åtgärdas.

3.1.3 Planering och beredskap för att iordningställa skyddsrummen vid höjd beredskap

Av 1–3 §§ lagen om totalförsvaret (1992:1403) framgår att regeringen kan besluta om höjd beredskap (skärpt eller högsta beredskap) om landet är i krigsfara. Vid höjd beredskap har verksamheter inom Göteborgs Stad med fastighetsägaransvar och där skyddsrum finns i beståndet vissa skyldigheter. MSB har i ett informationsmaterial förtydligat att skyddsrum ska kunna ställas i ordning inom 48 timmar efter att regeringen fattat beslut om höjd beredskap.⁴

I 3 § lagen om skyddsrum (2006:545) framgår att ägaren eller nyttjanderättshavaren (hyresgäst) av skyddsrum vid höjd beredskap är skyldig att bereda plats åt den som behöver skydd. Lagen öppnar således upp för att även nyttjanderättshavaren kan ges ett ansvar för driftsättningen av skyddsrum. Då stadsfastighetsnämnden har ett stort antal skyddsrum i sitt bestånd är det viktigt att en tydlig ansvarsfördelning mellan å ena sidan nämnden som fastighetsägare och å andra sidan hyresgäster i form av förskolor, skolor och särskilda boenden finns etablerad.

Stadsfastighetsnämnden beslutar vart annat år om ett styrande dokument som benämns krysslistan där olika former av ansvar mellan å ena sidan nämnden som fastighetsägare och å andra sidan hyresgäster (i första hand verksamheter inom Göteborgs Stad) regleras. Krysslistan innehåller ett avsnitt som behandlar ansvaret för skyddsrum under fredstid samt höjd beredskap.

Av ansvarsfördelningen i krysslistan framgår att hyresgästen vid höjd beredskap inom 48 timmar är ansvarig för att vid behov tömma skyddsrummet på sådant som ingår i den fredstida användningen av utrymmet. I detta ingår även att hyresgästen återställer skyddsrummet enligt en iordningställanderitning som finns för en stor del av skyddsrummen.⁵

Hyresgästen är också ansvarig för att tillgängliggöra skyddsrummet för personer som behöver skydd.

⁴ Till dig som- äger och ska underhålla ett skyddsrum, MSB1949, 2022

⁵⁵ Krav på iordningställanderitningar finns inte för äldre skyddsrum. Dessa utgör omkring 15 procent av nämndens bestånd. Nämnden har tagit initiativ till ett projekt där iordningställanderitningar likväl ska tas fram för dessa äldre skyddsrum.

3.2 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden i huvudsak har ändamålsenliga rutiner som säkerställer att lag, förordning och föreskrifter för skyddsrum efterlevs.

Nämnden har säkerställt att skyddsrummen samt den utrustning som tillhör dessa årligen och på ett systematiskt sätt kontrolleras och underhålls. Inom ramen för de årliga drifts ronderna säkerställs även att skyddsrummen är uppskyttade på ett sådant sätt som förutsätts i regelverket. Revisionskontoret gör också bedömningen att en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnden och hyresgäster i förvaltningens bestånd etablerats. Denna medför att nämnden verkat för att säkerställa att det finns en tillräcklig planering och beredskap för att ta skyddsrummen i anspråk inom 48 timmar efter att regeringen beslutat om höjd beredskap.

4 Inköp och upphandling

Inköp och upphandling regleras av lagen om offentlig upphandling (2016:1145) (LOU) och fullmäktiges beslutade riktlinjer på området. Inköp och upphandling är en förtroendekänslig verksamhet och bristande följsamhet mot bestämmelser i lag och fullmäktiges riktlinjer kan leda till minskat förtroende för staden.

Bristande följsamhet mot lagstiftningen kan även leda till skadestånd och/eller upphandlingsskadeavgift vid otillåten direktupphandling. I enlighet med riktlinjen för inköp och upphandling är stadens verksamheter skyldiga att använda sig av upphandlade ramavtal vid anskaffning av varor eller tjänster.

När direktupphandlingar genomförs ska konkurrens tillvaratas. Bland annat ska direktupphandlingar som överstiger ett visst belopp dokumenteras och skriftligt avtal/överenskommelse upprättas. Nämnden ska även löpande följa upp egna avtal för att säkerställa att villkor i avtalen följs under hela avtalsperioden.

Syftet med granskningen är att bedöma nämndens följsamhet mot lag och riktlinjer vid inköp och upphandling.

Granskningen har genomförts av PwC på stadsrevisionens uppdrag. Granskningen i sin helhet har överlämnats till förvaltningen för beaktande.

4.1 Iakttagelser och bedömning

PwC:s samlade bedömning är att stadsfastighetsnämnden inte helt har säkerställt en tillräcklig intern kontroll vid inköp och upphandling.

Granskningen visar att stadsfastighetsförvaltningen har skriftliga rutiner, mallar och checklistor kopplat till planering och genomförande av upphandlingar. Den visar även att en betydande del av förvaltningens inköp sker från upphandlade leverantörer. Avtalstroheten gentemot stadens ramavtal uppvisar dock förbättringsområden, främst kopplade till att fakturorna inte varit tillräckligt specificerade enligt avtal och att priser inte har kunnat stämmas av. Därtill har vissa brister noterats avseende korrekt genomförande av avrop. Av intervju framkommer att förvaltningen själv bedömer avtalstrohet som ett utvecklingsområde.

När det gäller direktupphandling är PwC:s bedömning att det finns brister i följsamhet mot såväl lagstiftning som stadens riktlinjer. Bedömningen grundas på att relevant underlag saknats för flertalet av de stickprov som granskats. Det har därför inte varit möjligt att verifiera att dokumentationskraven enligt lagstiftning och stadens riktlinjer efterlevs. Det har inte heller gått att bedöma om leverantörskontroller har genomförts eller om inköp har konkurrensutsatts i enlighet med stadens riktlinjer.

Mot bakgrund av iakttagelserna i granskningen lämnar vi följande rekommendation:

Nämnden rekommenderas att beakta de förbättringsområden som identifieras i PwC:s granskning av inköp och upphandling.

5 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till nämnden tidigare år.

5.1 Uppföljning av styrning och uppföljning av investeringsprojekt

På uppdrag av förtroendevalda revisorer granskade revisionskontoret 2024 nämndens styrning och uppföljning av investeringsprojekt. Granskningen resulterade i följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att förbättra den interna styrningen och kontrollen av ändrings-, tilläggs- och avgående arbeten.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom att ta del av nämndens yttrande och genom att ställa frågor till förvaltningen. Uppföljningen visar att förvaltningen under året har sett över sina rutiner för hantering av ÄTA-arbeten. Av rutinerna framgår tydligt hur ÄTOR ska godkännas och hur dokumentationen ska ske.

5.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden har omhändertagit rekommendationen.

5.2 Uppföljning av offentlighet och sekretess

På uppdrag av förtroendevalda revisorer granskade revisionskontoret 2023 om nämnden har ändamålsenliga rutiner som säkerställer rätten att ta del av offentliga handlingar. Granskningen resulterade i följande rekommendation till nämnden:

Nämnden rekommenderas att säkerställa att samtliga obligatoriska dokument för nämndens informationsredovisning tas fram och beslutas.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom att ta del av nämndens yttrande och genom att ställa frågor till förvaltningen. Uppföljningen visar att förvaltningen har tagit fram en dokumenthanteringsplan, en förteckning över IT-system och en plan för bevarande av elektroniska handlingar. Framtagande av arkivförteckning har krävt mer resurser än övriga dokument, men ambitionen är att den ska vara klar första kvartalet 2026.

5.2.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att nämnden har omhändertagit rekommendationen.

§ 27 Ärendenummer SFF-2025-00146

Yrkande från M, L, och KD om att teckna ett Triple Net-avtal med Räddningsmissionen för fastigheten Gårdsten

Beslut

1. Stadsfastighetsnämnden ger direktören i uppdrag att upprätta ett Triple Net-avtal (NNN-avtal) på 20 år med Räddningsmissionen för befintliga lokaler i fastigheten Gårdsten 12:14.
2. Stadsfastighetsnämnden ger direktören i uppdrag att teckna nytt hyresavtal avseende befintliga lokaler i fastigheten Gårdsten 12:14 på befintliga villkor att gälla *senast* från 1 juni och tills vidare, intill dess att ett möjligt Triple Net-avtal tecknats och ersätter avtalet.

Tidigare behandling

Bordlagt SFN 2025-02-06

Handlingar

1. Yrkande M, L och KD, protokollsbilaga 1

Yrkanden

Mattias Tykesson (M), Daniel Augustsson (C) och Patrik Krantz (L) yrkar bifall till yrkande M, L och KD.

Camilla Widman (S) yrkar avslag till yrkande M, L och KD.

Propositionsordning

Ordförande ställer yrkande om att avslå yrkande M, L, KD mot bifall till yrkande M, L, KD och finner att nämnden beslutar att avslå yrkande M, L, KD. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: Ja för avslag till yrkande M, L, KD och nej för bifall till yrkande M, L, KD.

Camilla Widman (S), Eva-Marianne Skånsberg (S), Thomas Larsson (MP), Zebastian Björkqvist (V) och Karl Larsson Bergh (S) röstar ja, medan Mattias Tykesson (M), Thomas Pettersson (M), Patrik Krantz (L), Mikael Ullström (SD), Jörgen Knudtzon (KD) och Daniel Augustsson (C) röstar nej.

Med fem ja-röster mot sex nej-röster beslutar nämnden att bifalla yrkande M, L, KD.

Protokollsanteckning

Direktören lägger protokollsanteckning enligt följande:

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2025-02-26

Direktören vill göra nämnden uppmärksam att det inte är en kommunal angelägenhet att tillgodose en fristående aktörs lokalbehov om det inte finns särskilda skäl. I detta fall har det inte framkommit några sådana skäl. Nuvarande hyresgäst kände till att hyresavtalet skulle sägas upp till avtalstidens utgång och övertog ett lokalhyresavtal som var uppsagt för avflyttning vid överlåtelsen. Kommunen ska även hantera alla enskilda aktörer på ett likvärdigt sätt. Kommunen är förhindrad att ge subventioner eller ekonomiska fördelar utöver elevpeng till enskild skolhuvudman utan stöd i lag eller författning.

Enligt kommunallagen ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det reglemente som fullmäktige har bestämt. Beslutet faller utanför nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Att upplåta lokaler med villkor att hyresgästen ska bekosta investeringar och ansvara för stora byggentreprenadarbeten ingår enligt min uppfattning inte i förvaltningens uppdrag att hyra ut tomställda lokaler. Den långa upplåtelseperioden på tjugo år indikerar också att ärendet är av principiell beskaffenhet och behöver beslutas av kommunfullmäktige.

Även om hyresgästen enligt avtalet ansvarar för renovering, drift och underhåll gentemot förvaltningen, är det nämnden som fastighetsägare som bär ansvaret för att uppfylla lagstiftningens och andra föreskrifters krav på byggnaden gentemot tillsynsmyndigheter, oavsett eventuell upplåtelse. Förvaltningen kan således bli föremål för åtgärdsförelägganden.

Avtalsupplägget kan innebära en upphandlingspliktig anskaffning av byggentreprenad (LOU). Entreprenadarbetena föreslås finansieras delvis genom nedsatt hyra, vilket betraktas som ekonomisk ersättning för nyttigheter som kommer kommunen, i egenskap av fastighetsägare, tillgodo.

Direktören vill också, enligt direktörens instruktion från nämnden punkt 2.1.4, göra nämnden uppmärksam på att en fortsatt upplåtelse av skollokalerna på villkor som motsvarar nuvarande villkor enligt beslutet inte är uttryckligen finansierat. En fortsatt upplåtelse är förknippad med stora risker för att skolbyggnaderna behöver evakueras med kort varsel, främst på grund av dess skick. Det saknas finansiering för att hantera konsekvenserna av en sådan situation. Det saknas också finansiering för att både kort- och långsiktigt utföra underhåll för att minska denna risk.

Reservationer

Camilla Widman (S), Eva-Marianne Skånsberg (S), Thomas Larsson (MP), Zebastian Björkqvist (V) och Karl Larsson Bergh (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande. Ledamöterna motiverar reservationen enligt följande:

Vi rödgröna reserverar oss med anledning av de flera starka skäl som förvaltningen har redovisat samt av samma anledning som direktören.

Mot bakgrund av detta, samt de betydande oklarheterna kring beslutsnivå, anser vi att ett bifall till yrkandet är beklagligt.